

Stk. 3. På landet kan udpantningen uden hensyn til fordringens størrelse foretages af sognefogeden.

§ 4. Efter forløbet af 1 måned fra pantrettens bortfald udsletter dommeren de tinglyste pantebreve, uden at fremsættelse af begæring i så henseende er fornøden.

§ 5. Loven træder i kraft den 1. august 1966.

§ 6. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

Under forhandlingerne med landbrugsorganisationerne om kornordningen for høstårene 1965-66 og 1966-67 blev der af de samvirkende danske landboforeninger i forbindelse med spørgsmålet om ændring af den hidtil gældende form for brødkornordning foreslået gennemført særlige lovregler om belåning af landbrugets salgsafgrøder, såfremt systemet, hvorefter landbrugeren har ret til at aflevere sit brødkorn til faste priser, afløses af en ordning med fælles basispris for indført foderkorn og for brødkorn. Der henvises til det i den af indenrigsministeriet og boligministeriet den 27. maj 1953 nedsatte realkreditkommissions betænkning (nr. 153/1956) vedrørende landbrugets kreditforhold indeholdte forslag til lov om belåning af landbrugets salgsafgrøder. Ved forelæggelsen i folketinget af forslag til lov om en kornordning for høstårene 1965-66 og 1966-67 blev det meddelt, at regeringen ville overveje at søge gennemført lov om belåning af landbrugets salgsafgrøder, således at bestemmelser herom kan træde i kraft ved begyndelsen af høståret 1966-67, når den nugældende ret for landbrugere til at aflevere brødkorn til faste priser bortfalder.

Kommissionens lovforslag fremsættes i folketinget, efter at der er foretaget forskellige ændringer i forslaget efter forhandling med justitsministeriets lovkontor.

Lovforslaget er i et vist omfang foregrebet ved den ved lov nr. 177 af 29. april 1960 skete ændring af konkursloven, hvorefter indehaveren af en erhvervsvirksomhed, der drives fra lejet ejendom, kan pantsætte det til ejendommen hørende driftsinventar og driftsmateriel — herunder maskiner og tekniske anlæg af enhver art — og ved landejendomme tillige den til ejendommen hørende besætning, gødning, afgrøder og andre frembringelser, dog at pantsætningen ikke er til hinder for, at de nævnte genstande udskilles ifølge en regelmæssig drift af virksomheden.

Kommissionens lovforslag er ledsaget af følgende bemærkninger, der dog på forskellige punkter er ændret som følge af de af lovkontoret foreslåede ændringer i lovtæksten:

Ifølge tinglysningslovens § 37 omfatter pant i fast ejendom, når ejendommen varigt er indrettet med en bestemt erhvervsvirksomhed for øje, og intet andet er aftalt, også det til ejendommen hørende driftsinventar og driftsmateriel — derunder maskiner og tekniske anlæg af enhver art — og ved landejendomme tillige den til ejendommen hørende besætning, gødning, afgrøder og andre frembringelser, for så vidt de ikke udskilles ifølge en regelmæssig drift af den pågældende ejendom.

Den vide udstrækning, som tinglysningslovens § 37 giver tilbehørspantet, medfører, at landbrugers grundlag for personlig kredit er yderst spinkelt. Er ejendommens belåning relativt høj, er det umuligt for landbrugeren at stille sikkerhed for tiltrængt driftkredit.

Hvad specielt angår behovet for belåning af landbrugets salgsafgrøder, ligger forholdet noget forskelligt for de forskellige driftsformer.

Undersøger man indtægtsstrømmen for det ikke-kornsælgende landbrug hidrørende fra mælk, svin, kvæg, æg og husdyr, viser det sig, at indtægterne i det store og hele fordeler sig jævnt over hele året. På hver måned falder gennemsnitligt 8 pct. af årsindtægten, dog stiger procenten i månederne marts, april, maj og december til 9. I december er det kvægsalget, der giver forøgede indtægter, og i forårsmånederne navnlig de større mælkeindtægter.

For det kornsælgende landbrug er forholdet anderledes. Her er salget af avlen af afgørende betydning for ejendommens økonomi. Der vil derfor være betydelige udsving i likviditeten inden for året og dermed et mere sæsonpræget kreditbehov. Særlig brændende er dette behov i de tilfælde, hvor landmanden, når høsten kan påbegyndes, har opbrugt alle sine kreditressourcer, således at han, uanset om